JSUNIL TUTORIAL
A CBSE Coaching for Mathematics and Science

रोल नं. कोड नं.

Roll No. Code No : 122

परीक्षार्थी कोड को उत्तर-पुस्तिका के मुख-पृष्ठ पर अवश्य लिखें ।

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

- कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 16 हैं।
- प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिए गए कोड नम्बर को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख-पृष्ठ पर लिखें।
- कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में 16 प्रश्न हैं।
- **कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।**
- इस प्रश्न-पत्र को पढने के लिए 15 मिनट का समय दिया गया है। प्रश्न-पत्र का वितरण पूर्वाह्न में 10.15 बजे से 10.30 बजे तक छात्र केवल प्रश्न-पत्र को पढेंगे और इस अवधि के दौरान वे उत्तर-पुस्तिका पर कोई उत्तर नहीं लिखेंगे।
- Please check that this question paper contains 16 printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candiate.
- Please check that this question paper contains 16 questions.

Please write down the Serial Number of the question before attempting it.

15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m. the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

संकलनात्मकं मूल्यांकनम् - II

SUMMATIVE ASSESSMENT - II

संस्कृतम् [सम्प्रेषणाधारितम्]

COMMUNICATIVE SANSKRIT

अवधिः होरात्रयम् *पूर्णांका : 90*

निर्धारित समय : 3 घण्टे *अधिकतम अंक : 90*

Time allowed : 3 Hours *Maximum Marks : 90*

JSUNIL TUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

खण्ड : कः	अपठितांश - अवबोधनम् - (अपठितांश - अवबोधन)	15 अंकाः
Section A :	Unseen Reading Comprehension	
खण्ड : ख	रचनात्मकार्यम् - (रचनात्मक - कार्य)	15 अंकाः
Section B	Writing Skills	
खण्डः ग	अनुप्रयुक्त व्याकरणम् (अनुप्रयुक्त - व्याकरण)	30 अंकाः
Section C	Applied Grammar	
खण्ड घ	पठित अवबोधनम् (पठित-अवबोधन)	30 अंका :
Section D	Reading Comprehension	

निर्देशाः

Instructions

i) अस्मिन् प्रश्नपत्रे चत्वारः खण्डाः सन्ति।

इस् प्रश्न पत्र में चार खण्ड हैं।

The Question paper has four sections

ii) प्रत्येकं खण्डम् अधिकृत्य उत्तराणि एकस्मिन् स्थाने क्रमेण लेखनीयानि ।

प्रत्येक खण्ड के उत्तर एक ही जगह पर क्रम से लिखने होंगे।

The answers to each section must be written at one place

iii) प्रश्नसंख्या प्रश्नपत्रानुसारम् अवश्यमेव लेखनीया।

प्रश्न-पत्र के अनुसार प्रश्न-संख्या अवश्य ही लिखनी होगी।

Write the Question number according to the question paper.

iv) सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लेखनीयानि।

सभी प्रश्नों के उत्तर संस्कृत में लिखिए।

Answer all the questions in Sanskrit.

JSUNIL TUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

खण्डः क (Section A)

अपठितांश – अवबोधनम् [अपठितांश अवाबोधन] 15 अंकाः

Unseen Reading comprehension

1 **अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्तप्रशनान् संस्कृतेन उत्तरतः**

निम्नलिखित अनुच्छेद को पढकर दिए गए प्रश्नों के उत्तर संस्कृत में दीजिएः

Read the following passage and answer the given questions in Sanskrit.

भूमिः आपः, वायुः, पृथ्वी, आकाशः तत्सर्वं मिलित्वा अस्माकं पर्यावरणं कथ्यते। विज्ञानस्य विकासेन यानि उपभोग साधनानि यानि च अन्यानि अनेकानि उपकरणानि प्रकृतिः अनुकम्पया अस्माभिः उपलब्धानि तैः सर्वैः अस्माकं जीवनं सुखसम्पन्नं जातम्। परमेतस्यां प्रक्रियायाम् अस्माभिः पर्यावरणस्य महती हिंसा कृता। एतदतिरिक्तं स्वावश्यकताः पूरयितुं वनानां स्थाने भवनानि, यन्त्रशालाः नूतनाश्च मार्गाः अस्माभिः निर्मीयन्ते।

प्रश्ना :

1. एकपदेन उत्तरत। 1 x 2 = 2

एक शब्द में उत्तर दीजिए।

Answer in one word :

1 कस्य विकासेन उपभोग साधनानि लब्धानि?

2 कस्य महती हिंसा कृता?

II पूर्णवाक्येन उत्तरत। 2 x 2 = 4

पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए।

Answer in a complete sentence

1 अस्माकं पर्यावरणं किं कथ्यते।

2 कस्याः अनुकम्पया अनेकानि उपकरणानि लब्धानि?

III प्रदत्त विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा लिखत : 1/2 x 4 = 2

दिए गए विकल्पों में से उचित उत्तर चुनकर लिखिए

Choose and write the appropriate answer from the given options :

क. ''आपः'' इति पदस्य पर्याय पदं किं?

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

1 तरु :

2 आकाश

3 जालम्

4 मनुष्यः

ख 'महती हिंसा'' अत्र विशेषण पदं किं भवति?

1 महत् हिंसा

2 महती

3 महति हिंसा

4 महदिंसा

ग 'नूतन' इति पदस्य विलोमपदं किं?

1 प्राचीन

2 पुरातनी

3 अपूर्व

4 नवीन

घ 'अनुकम्पया' अत्र का विभक्तिः प्रयुक्ता?

1 चतुर्थी

2 षष्ठी

3 तृतीया

4 प्रथमा

IV **अस्य अनुच्छेदस्य कृते समुचितं शीर्षकं संस्कृतेन लिखतः** 2

इस अनुच्छेद के लिए उपयुक्त शीर्शक संस्कृत में लिखिए

Write the appropriate title for this passage in Sanskrit

2 **अंधोलिखितं श्लोकं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नान् संस्कृतेन उत्तरत**

निम्नलिखित श्लोक को पढकर दिए गए प्रश्नों के उत्तर संस्कृत में दीजिए

Read the following sloka and answer the given questions in Sanskrit

कूजन्तं राम रामेति मधुरं मधुराक्षरम्।

JSUNIL TUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

आरुह्य कविता शाखां वन्दे वाल्मीकि कोकिलम्।।

प्रश्नाः

i एकपदेन उत्तरत । 1 x 1

एक शब्द में उत्तर दीजिए।

Answer in one word

1. कः अत्र कूजति?

ii पूर्णवाक्येन उत्तरत।

पूर्णवाक्य में उत्तर दीजिए । 1 x 2 = 2

Answer in a complete sentence

i कुत्र आरुह्य कथं कूजति?

ii मधुराक्षरं किं भवति?

iii प्रदत्तविकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा लिखत 1 x 2 = 2

दिए गए विकल्पों में से उचित उत्तर चुनकर लिखिए :

Choose and write the appropriate answer from the given options :

क श्लोके ''आरुह्य'' इति पदस्य प्रकृतिं प्रत्ययं च लिखत

1 आरु + ह् + ल्यप्

2 आ + रुह् + यप्

3 आ + रुह् + ल्यप्

4 आरुह + ल्यप्

ख ''शाखां'' अत्र का विभिक्तिः प्रयुक्ता?

1 सप्तमी

2 षष्ठी

3 द्वितीया

4 प्रथमा

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

खण्ड : ख Section B

रचनात्मककार्यम् [रचनात्मक कार्य]

Writing Skills

15 अंकाः

3] **मित्रं प्रति लिखितम् अधः पत्रं मंजूषाप्रदत्त शदैः पूरयित्वा पुनःलिखत** **1/2 x 10 = 5**

मित्र को लिखे गए निम्नलिखित पत्र को मंजूषा में दिए गए शब्दों की सहायता से पूर्णकर पुनः लिखिए :

Complete the following letter written in your friend with the help of the words given in the box and rewrite the same

बेंगलूरत :

तिथिः (i) ------------------

प्रिय मित्र! (ii) -------------------------।

इदानीं (iii) -------------------- यत् मम (iv) ----------------- विवाह कार्यक्रमः आगामी मासस्य (v) -------------------- चेन्नै नगरे भविष्यति। तदानीं तव (vi) -------------------- आवश्यकी । (vii) ----------------- पूर्वमेव अत्र आगत्य (viii) --------------------- कुरू इति प्रार्थये। तव पितृभ्यां मम (ix) --------------------- निवेदय ।

इत्थं

भवतः प्रिय मित्रम्

धन्यवाद : (x) ---------------------

मंजूषा

1	राकेशः	2	सप्ताहे	3	उपस्थितिः	4	12.3.2017	5	भ्रातुः
6	द्विदिन	7	नमस्कारान्	9	साहारयं	9	सोम	10	निवेदयामि

JSUNIL TUTORIAL

4 अधः प्रदत्तं चित्रं दृष्ट्वा मंजूषायां प्रदत्तशब्दानां सहायतया पंच वाक्यानि संस्कृतेन लिखितः

नीचे दिए गए चित्र का वर्णन मंजूषा में दिए गए शब्दों की सहायता स 2 x 5 = 10

पाँच संस्कृत वाक्यों में कीजिए

Describe the following picture in five sanskrit sentences with the help of the words given in the box below :

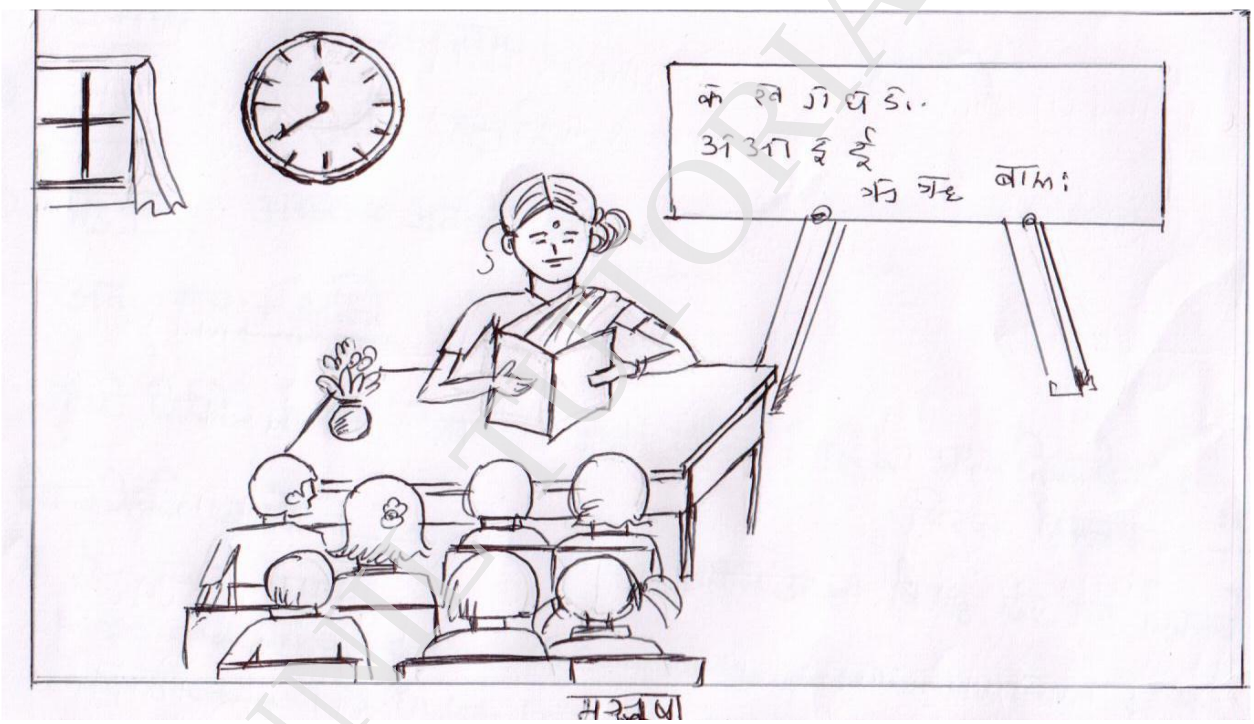

JSUNIL TUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

मंजूषा

विद्यालयस्य, कक्षाः कृष्णपलके, अक्षराणि, पुस्तकानि, आसनानि

छात्राः अध्यापिका, पाठयति, वृक्षाः पाठान्, लिखन्ति, सायंसमयः

अथवा (or)

मंजूषा प्रदत्त शब्दानां साहाय्येन निम्नलिखितं विषयम् अधिकृत्य पंच संस्कृत वाक्येषु एकं अनच्छदेदं लिखत

मंजूषा में दिए गए शब्दों की सहायता से निम्नलिखित विषय पर पाँच संस्कृत वाक्यों में एक अनुच्छेद लिखिए :

Write a paragraph in five Sanskrit sentences on the folloowing topic with the help of the words given in the box.

हिमालयः **मंजूषा**

हिमेन, सर्वदा, आच्छादितानि, उन्नतानि, शिखराणि, वृक्षा

राजमुकुट इव भारतस्य शोभते, उत्तरस्यां दिशि

खण्डः ग (Section C)

अनुप्रयुक्त व्याकरणम् [अनुप्रयुक्त व्याकरण] 30 अंकाः

Applied Grammar

5 अधोलिखितवाक्येषु रेखांकितपदेषु सन्धिं सन्धिच्छेदं वा कृत्वा लिखत 1 x 4 = 4

निम्न लिखित वाक्यों में रेखांकित पदों में सन्धि अथवा सन्धि-विच्छेद करके लिखिए

Write the underlined words of the following sentences after joining oir disjoining sandhis :

i <u>उभाावेव</u> मित्रे आस्ताम्।

ii <u>जगत् + ईशः</u> सर्वान् रक्षति।

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

iii प्रत्येकम् अयनस्य अवधिः षण्मासाः ।

iv अत्र रामः + अस्ति ।

6 **अधोलिखित वाक्येषु रेखांकितपदानां समासं विग्रहं वा प्रदत्त विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत** 1 x 5 = 5

निम्नलिखित वाक्यों में रेखांकित पदों का समास अथवा विग्रह दिए गए विकल्पों में से चुनकर लिखिए

Choose and write the correct compounded or expounded forms of the underlined words in the following sentences :

क काकः सक्रोधं प्रविश्य कथयति।

i काकेन सह 2 क्रोधेन सहितम् 3 क्रोधं कृत्वा

ख यथा शक्ति धनं यच्छतु ।

1 शक्ति सहितम् 2 शक्तेः योग्यम् 3 शक्तिम् अनतिक्रम्य

ग रामः मृगस्य पश्चात् धावति स्म।

1 अनुमृगम् 2 मृगाानुसारम् 3 समृगाम्

घ ईशकृष्णौ अत्र आगतौ।

1 ईशौ + कृष्णः च 2 ईशः च कृष्णः च 3 कृष्णौ च ईशः च।

ङ. दशाननः लंकायाः राजा आसीत्।

1 दशानि आननं यस्यः सः 2 दश आननानि यस्य सः 3 दशः च आननः यः सः

7 **अधोलिखित वाक्येषु रेखांकितपदानां प्रकृति प्रत्ययौ संयोज्य विभज्य वा उचितम् उत्तरम् विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत :** 1 x 5 = 5

निम्नलिखित वाक्यों में रेखांकित पदों के प्रकृतिप्रत्ययों को जोडकर या पृथक् करके उचित उत्तर विकल्पों में से चुनकर लिखिए :

Write the underlined words of the following sentences after joining or disjoining suffices to the roots or words, selecting the correct answer from the options given below :

क तौ मार्गे क्रीड् + शतृ बालकान् अपश्यताम्।

1 क्रीडतान् 2 क्रीडतः 3 क्रीडतानि

ख प्रकृतेः रमणीयता मनोरमा अस्ति।

JSUNILTUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

1 रमणीय + टाप् 2 रमणीय + तल् 3 रमणीय + ड.ोप्

ग प्रयतमानाः जनाः साफल्यं प्राप्नुवन्ति।

1 प्र + यत् + शानच् 2 प्रयत + शानच् 3 प्रयत्न + शानच्

घ अस्याः अनुज + टाप् दीपिका अस्ति।

1 अनुजौ 2 अनुजा 3 अबुजटा

ड. कटुत्वं मह्यं न रोचते।

1 कटुता + त्व 2 कटु + त्वम् 3 कटु + त्व

8 **अधोलिखितवाक्येषु रिक्त स्थानानि मंजूषायां प्रदत्तैः उचितैः अव्ययपदैः पूरयित्वा लिखित** 1 x 5 = 5

निम्नलिखित वाक्यों में रिक्तस्थानों की पूर्ति मंजूषा में दिए गए उचित अव्ययपदों के द्वारा कीजिएः

Fill in the blanks in the following sentences with appropriate indeclinable words given in the box

मंजूषा।

अपि, विना, प्रति, एव, अलम्

1 छात्राः विद्यालयं --------- गच्छन्ति।

2 मम गृहे मम माता ------ भोजनं पचति।

3 कक्षायां कोलाहलेन -------------।

4 विद्यां -------- जीवनं व्यर्थं भवति।

5 वृक्षाः छायां, पुष्पाणि, फलानि -------- यच्छन्ति।

9 **उचित संख्यापदं चित्वा वाक्यानि पूश्यत ।** 1 x 5 = 5

Choose the correct numerical words and complete the sentences :

1 वर्षे --- मासाः सन्ति। (द्वादशाः, द्वादश, द्वादशानि)

2 वेदाः ----------- सन्ति। (चत्वाराः, चतुराः, चत्वारः)

3 ------------- नगरे देवशर्मा इति पण्डितः वसतिस्म। (एके-एकस्मिन्, एकस्याम्)

4 तत्र ----------- नधौ प्रवहतः। (द्वौ, द्वे, द्वयौ)

5 मम कक्षायाँ --------- छात्राः सन्ति। (चत्वारिंशत्, चत्वारिशत्, चत्वारिंशताः)

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

10 अधोलिखितवाक्येषु रेखांकितपदम् अशुद्धम् अस्ति। पदत्त विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा अशुद्धपदं संशोध्य लिखत : **1 x 6 = 6**

निम्नलिखित वाक्यों में रेखांकित पद अशुद्ध है। दिए गए विकल्पों में से उचित उत्तर चुनकर अशुद्ध पद संशोधित कर लिखिए ।

Choose the correct answer from the given options and correct the underlined incorrect word in the following sentences

1 मम पिता दिल्ली नगरात् श्वः -------------। (आगच्छत्, आगमिष्यति, आगच्छसि)

2 सः मम -------- अस्ति। (मित्रः मित्रे, मित्रम्)

3 गंगा ------------ प्रवहति । (हिमालयेन, हिमालयात्, हिमालयस्य)

4 ह्यः विद्यालयस्य विरामः (भविष्यति, आसीत्, अस्ति)

5 पिता ---------- धनं यच्छति। (मम, मया, मह्यम)

6 --------------- सर्वत्र पूज्यन्ते। (विद्वांसाः, विदुषः, विद्वांशः)

खण्ड : घ Section D

पठित अवबोधनम् (पठित - अवबोधन)

Reading Comprehension

30 अंकाः

11 अधेलिखितं गद्यांशं, पद्यं, नाट्यांशं च पठित्वा प्रदत्त प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत

निम्नलिखित गद्यांश, पद्य, और नाट्यांश को पढकर दिए गए प्रश्नों के उत्तर संस्कृत में लिखिए

Read the following prose, petry and drama passage and answer the given questions in sanskrit.

अ **गद्यांशं**

गृहे तस्य भार्या सपदि समागतं पतिं दृष्ट्वा अपृच्छत्-आर्य। किं सर्वगतं कुशलं वर्तते?

JSUNIL TUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

अयथाकालं समागतोसि। सम्प्रति धर्ममतिः सः पश्चात्तापेन दग्धमानसः सर्वं वत्तान्तं निवद्य सकरुणम् उच्चैः अक्रन्दत्। बुद्धिमती सा अवदत् अलं चिन्तया। आपदां तरणिः धैर्यम्। इदानीं विषादं व्यक्त्वा उद्यमः क्रियताम्

प्रश्नाः

1 एकपदेन उत्तरत

एक शब्द में उत्तर दीजिए 1

Answer in one word

सः सर्वं वृत्तान्तं निवेद्य कथं अक्रन्दत्?

2 पूर्णवाक्येन उत्तरत

पूर्णवाक्य में उत्तर दीजिए 1

Answer in a complete sentence

बुद्धिमती सा किं अवदत्?

3 प्रदत्तविकल्पेभ्यः उचतम् उत्तरं चित्वा लिखत 1 x 2 = 2

दिए गए विकल्पों में से उचित उत्तर चुनकर लिखिए :

Choose and write the correct answer from the given options :

क 'अपृच्छत्' इति क्रियापदस्य कर्तृ पदं किं?

1 प्रच्छन्नभाग्य : 2 भार्या 3 सम्प्रति 4 सः

ख 'सपदि' इति पदस्य पर्याय पदम् किं?

1 झटिति 2 समयः 3 अवकाशः 4 व्ययः

आ **पद्यम् :**

त्यक्त्वा धर्मप्रदां वाचं परुषां योभ्युदीरयेत्।

परित्यज्य फलं पक्वं भुङ.क्तेऽपक्वं विमूढधीः।।

प्रश्नाः

1 एकपदेन उत्तरत 1

एक शब्द में उत्तर दीजिए ।

Answer in one word

JSUNIL TUTORIAL

कः धर्मप्रदां वाचं त्यजति?

2 पूर्णवाक्येन उत्तरत।

पूर्णवाक्य में उत्तर दीजिए। 1

विमूढधीः किं करोति?

3 प्रदत्त विकल्पेभ्यः उचितं उत्तरं चित्वा लिखत 1 x 2 = 2

दिए गए विकल्पों में से उचित उत्तर चुनकर लिखिए

Choose and write the correct answer from the given options :

क अत्र श्लोके 'परित्यज्य' पदस्य कः पर्यायः प्रयुक्तः ?

1 पक्वम् 2 त्यक्त्वा 3 अभ्युदीरयेत् ।

ख 'पक्वम्' पदस्य विलोमपदं किमत्र प्रयुक्तम्?

1 धर्मपदाम् 2 वाचम् 3 अपक्वम्।

ग **नाट्यांशः**

द्रौपदी - (भीमं प्रति) आर्यपुत्र। क्षत्रधर्मम् अनुस्मरन् माँ शोकसागरात् रक्ष। अस्मिन् संसारे कश्चित् अपि त्वया सदृशः पराक्रमी नास्ति । पुरा वारणावते त्वमेव पाण्डवान् रक्षितवान्। विराट-नगरे अपि त्वं मां प्राणसंकटात् उद्घृतवान्।

प्रश्नाः 1

एकपदेन उत्तरत

एक शब्द में उत्तर दीजिए।

Answer in one word

अत्र का भीमं प्रति वदति?

2 पूर्णवाक्येन उत्तरत 1

पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए।

Answer in a complete sentence

द्रौपदी भीमं प्रति किं वदति?

iii प्रदत्तविकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चित्वा लिखितः 1 x 2 = 2

दिए गए विकल्पों में से उचित उत्तर चुनकर लिखिएः

JSUNIL TUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

Choose and write the correct answer from the given options.

क 'अनुस्मरन्' अत्र प्रकृति प्रत्ययं किं भवति?

1 स्मृ + शतृ 2 स्मृ + टाप् 3 स्मृ + इन्।

ख ''पुरा वारणावते त्वं पाण्डवान् रक्षितवान्'' अत्र अव्यय पदं किं?

1 रक्षितः 2 रक्षितवान् 3 पुरा

12 **अधोलिखितकथनानां समुमितं भावं विकल्पेभ्यः चित्वा लिखत** 1 x 2 = 2

निम्नलिखित कथनों का समुचित भाव विकल्पों में से चुनकर लिखिए

Choose and write the correct gist of the following sentences from the given options :

क 'ईटा' हि यस्यास्ति पुरी प्रधाना ।

1 अरुणाचलस्य प्रधाना पुरी ईटा अस्ति।

2 अरुणः प्रदेशः प्रधानपुरम् अस्ति।

3 अरुणस्य पर्यायः सूर्यः तस्य पुरी।

ख समाः द्वादश पर्जन्यस्तद् राष्ट्रं नाभिवर्षति।

1 द्वादश वर्षाणि पर्जन्यः न भवति।

2 द्वादश वर्षे एव वर्षा वर्षति।

3 द्वादश वर्षेषु कदापि वर्षा भवति।

13 **मंजुषातः समुचितपदनि चित्वा अधोलिखित श्लोकद्वयस्य अन्वयं पूरयत** **1 x 4 = 4**

मंजूषा में से समुचित पद चुनकर निम्न लिखित दोनों श्लोकों के अन्वय को पूर्ण कीजिए

Complete the prose order of the following two slokas by choosing the appropriate words given in the box.

क यः इच्छत्यात्मनः श्रेयः प्रभूतानि सुखानि च।

न कुर्यादहितं कर्म स परेभ्यः कदापि च ।।

यः आत्मनः श्रेयः ------------ सुखानि इच्छति

सः -------------- अहितं कर्म कदापि न कुर्यात्।

ख क्रन्दनं वर्धते तस्य नान्तं समधिगच्छति।

व्यसनं प्राप्य यो मोहात् केवलं परिदेवयेत्।

JSUNIL TUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

क्रन्दनं वर्धते तस्य नान्तं -------------।

मंजूषा

प्रभूतानि, व्यसनं, परेभ्यः समधिगच्छति

14 **रेखांकित पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत।** 1 x 5 = 5

रेखंकित पदों के आधार पर प्रश्ननिर्माण कीजिए

Frame the questions on the basis of the underlined words :

1 अहं <u>तस्म</u> धनं यच्छामि।

2 कोकिलः <u>आम्रवृक्षे</u> कूजति।

3 दशरथस्य <u>चत्वारः</u> पुत्राः सन्ति।

4 श्रीमद्भगवद्गीता <u>श्रीकृष्णेन</u> कथितम् ।

5 छात्राः <u>विद्यालयं</u> प्रति गच्छन्ति।

15 **अधोलिखितवाक्यानि घटनाक्रमानुसारेण लिखतः** 1/2 x 8 = 4

निम्नलिखित वाक्यों को घटनाक्रम के अनुसार लिखिए :

Write the following sentences in their sequential order

1 विद्यालयस्य प्रधानाचार्यः आगतानां छात्राणां स्वागतं करोति।

2 पर्यटनाधिकारी प्रश्नोत्तर माध्यमेन अरुणाचलं प्रति वदति।

3 एकः छात्रदलः अरुणाचले भ्रमणार्थम् आगच्छति।

4 छात्राः जलपानं कृत्वा भ्रमणाय गमिष्यन्ति।

5 सभागारे पर्यटनाधिकारी तेषां अभिनन्दनं करोति।

6 तेषां स्वागतार्थम् एकः विद्यालयः सुसज्जितः अस्ति।

7 तदा सः छात्रान्-विद्यालयस्य सभागारे आगन्तुं कथयति।

8 सः पृच्छति - अस्य प्रदेशस्य नाम 'अरुणाचलः' इति कथं जातम्?

16 **रेखांकितपदानां प्रसंगानुसारम् अर्थ चित्वा लिखत** 1 x 3 = 3

रेखांकित पदों के प्रसंगानुसार अर्थ चुनकर लिखिए

JSUNIL TUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/

Choose and write the contectual meanings of the underlined words

क आपदां तरणिः धैर्यम् ।

1 तारकाः 2 नौका 3 नाविकाः

ख अहम् अखण्डः शाखतः विभुः ।

1 शशकवत् 2 नित्यः 3 निरन्तरम्

ग द्रोणपुत्रः सव्येन पाणिना चक्रम् गृहीतवान्।

1 पणेन 2 हस्तेन 3 जलेन

****

JSUNIL TUTORIAL

Downloaded from http://jsuniltutorial.weebly.com/